

læsepladser har man i planlægningsrådets nævnte „Skitse for udbygningen af de højere uddannelser i tiden indtil 1980“ s. 224-225. For hver aktiv student regnes der heri med 2,0 m² til læseplads og samlæsningsrum, hvortil kommer et lokalebehov til administration mellem 0,2 og 0,4 m² pr. aktiv student, alle tal beregnet med henblik på de humanistiske uddannelser. Lægger man hertil en lille margen, idet arealberegningen med hensyn til læsepladser næppe i alle tilfælde vil give tilstrækkelig plads til studenterlæsesalenes bogbestand, bliver resultatet ifølge planskitzen en norm af 2,5 m² for hver læseplads, d. v. s. ifølge ovenstående 2,5 m² for hver fjerde indregistrerede student.

Imidlertid foreligger der også fra anden side beregninger over arealbehovet pr. læsesalsplads. I danske folkebiblioteker anvendes som almindelig norm 4 m² for hver plads, der ønskes på et biblioteks læsesal, selv under forudsætning af en bordbredde på kun 90 cm. (Svend Plovgaard: Folkebiblioteksbygningen, 1967, s. 35). En modsat yderlighed i retning af en lille norm findes på medicinske studenterlæsesale. Universitetsbibliotekets 2. afdelings studenterlæsesal på 212 m² rummer f. eks. 144 studenterlæsepladser, d. v. s. 1,5 m² pr. plads. Her må man dog tage de særlige forhold i betragtning, som gør sig gældende for det medicinske studium; de medicinske studerende behøver kun i ringe grad plads til andet materiale end deres medbragte pensumbøger, hvorfor den medicinske studenterlæsesal på universitetsbibliotekets 2. afdeling heller ikke er udstyret med litteratur ud over en mindre samling ordbøger o. lign. Bordpladerne er derfor også nedskåret til 73 cm pr. plads. Alene med normal bordbredde (90 cm) uden hensyn til, at der skulle være reolplads m. v., ville normen følgelig blive 2,0 m² efter de eksisterende forhold på universitetsbibliotekets 2. afdelings læsesal.

På Blindern ved Oslo har man anvendt en norm på 3,0 m² pr. studenterlæseplads til hovedfagsstuderende og 2,5 m² pr. plads til grundfags- og mellemfagsstuderende.

I den svenske rigsbibliotekars „Utredning och förslag rörande Stockholms universitets humanistiska juridiska och samhällsvetenskapliga biblioteksproblem med särskilt avseende på samarbejdet med Kungl. biblio-

teket“ (stencileret, 1963), s. 89, beregnes der 2,6 m² pr. plads på „timlæsesalar“.

På grundlag af disse foreliggende oplysninger må nærværende udvalg med henblik på ordningen i København anbefale at anvende en norm af 2,5-3,0 m² pr. student, hvilket efter ovenstående udregning vil sige 2,5-3,0 m² for hver fjerde indregistreret student til læsesalspladser og samtalerum, hvortil dog må lægges 12 m² for hver personaleenhed, der skal betjene disse læsesale. Skønsmæssigt vil det andrage 1 personaleenhed = 12 m² for hver sal eller afdeling af sal.

Læsesalens størrelse.

Når man derefter overvejer størrelsen af de enkelte studenterlæsesale, må man tage i betragtning, at der som et vigtigt led i hele planen indgår muligheden for på stedet at yde de studerende information og vejledning i litteratursøgning. Alene af denne grund vil det næppe være forsvarligt at anlægge studenterlæsesalene alt for store. På den anden side vil en stærk opsplnitning i små læsesale betyde en større udgift til håndbøger, der er nødvendige for flere faggrupper. Forudsat at ventilationsforhold og luftkubus (ikke under 12 m² pr. plads efter erfaringerne på Blindern) bliver tilfredsstillende, vil udvalget anbefale læsesale med ca. 200 læsepladser i hver sal eller afsnit af læsesal, varierende efter faggruppernes størrelse. Sammenholdt med ovenstående bliver 200 læsepladser = 500-600 m², eksklusive 1 kontorlokale på 12 m².

Læsesalenes faggrupper.

På nuværende tidspunkt vil det næppe være forsvarligt at udtale sig konkret om, hvilke fag der mest hensigtsmæssigt kan samles i de enkelte studenterlæsesale. I sidste instans må dette spørgsmål henvises til forespørgsel i de respektive fakulteter og sandsynligvis i høj grad afgøres efter de samme retningslinjer, som vil komme til at gælde for undervisningslokalernes fordeling i faggrupper. Dog kan man måske allerede nu skitsere en deling i teologi, jura, historie og økonomi med statskundskab samt de filosofiske fag og endvidere anbefale, at særlig beslægtede faggrupper, der er for store til at samles i én sal, eventuelt kunne anbringes i sale eller afsnit af sale så nær ved hinanden som muligt.